

[Arnth Jensen.]

igennem en Aarrække har bevist, at de magter den dem paalagte Undervisning, kan forblive i deres Embede, og dernæst er der indføjet en Bestemmelse om, at Forskolelærerinder kan undervise de store Piger i Gymnastik, Haandgerning og Husgerning. Derimod har vi stadig mødt Modstand mod den Ændring, at Forskolelærerinder skulde have Lov til at undervise ogsaa i de lavere Klasser i Hovedskolen, hvis man ønskede det. Den Modstand mod dette Forslag, der er øvet bl. a. fra Danmarks Lærerforening og Dansk Kvindesamfund, har nu altsaa baaret Frugt, og jeg er desværre bange for, at Lovforslagets Gennemførelse vil bewirke, at disse Lærerkrafter, der fuldt ud har virket til baade Skolens og Befolkningens Tilfredshed, i en ikke alt for fjern Fremtid vil forsvinde — det har vel ogsaa været Meningen, om ikke just fra Ministerens Side, saa fra visse Raadgiveres. — At Ministeren heller ikke har villet ændre sine Bestemmelser om, at ikke-seminarieuddannede Lærerkrafter til Brug for Undervisningen i visse Fag skal ansættes af Ministeriet og ikke af Skoledirektionen, betragter jeg som værende ikke blot en unødvendig Omvej, men ogsaa en Besværliggørelse for Lovforslagets Gennemførelse i Praxis.

Jeg skal dernæst vende mig mod de Bestemmelser i Lovforslagets § 19, der tager Sigte paa selve Undervisningsmaaden — det hedder her, at Undervisningen skal afpasses med Hensyntagen til Børnenes fremtidige Virksomhed i det praktiske Liv —; og mod § 15, der handler om Undervisningens Hensyntagen til Børnenes Selvvirksomhed, og som i sin ændrede Form nu er noget modereret, men dog endnu rummer Spiren til en Ensretning af Folkeskolens Undervisning.

I Skoleloven af 1814, § 29, hed det, at det „blive samtlige Skolelærere at meddele den af Os allernaadigst anordnede Instruktion, som foreskriver dem deres Pligter og omhandler den Undervisningsmaade, de have at bruge“, og det tilføjes, at det „paaligger de vedkommende Skolekommissioner at vaage over, at denne Instruktion nøjagtigen efterleves“. Instruktionen var meget detailleret, og Resultatet blev, at Undervisningen blev skematisk, tør og kedelig, og efterhaanden blev man klar over — ikke mindst gennem Bonden Ole Kirks Krav —, at Læreren, hvis man da forlangte en Undervisning af ham, som kunde fange Børnenes Øren og Interesse, maatte være frit stillet i sin Undervisningsmaade. Livet i Skolen siden da har ifuldt Maal anerkendt denne Frihed, og den Undervis-

ningsdygtighed, der i Dag præger den danske Lærerstand, er netop vundet gennem en for Metodepaabud fra oven frigjort Lærerstand.

Underligt synes det mig, om vi nu i en Lov af 1937 igen skulde til at give Bestemmelser, der som Loven af 1814 skulde kunne lægge den danske Lærerstand i Baand. Nu ser jeg nok af Betænkningen og hørte det ogsaa af Ordføreren i Dag, at man understreger, at i § 15 er Ordet „bør“ indsat i Stedet for „skal“ for at understrege, at det ikke er nogen Ensretning af Undervisningen, men Ordføreren føjede til: Det er ingen principiel Ændring af Paragraffen. Men Ordet „skal“ er i hvert Fald bevaret i § 19, og man kan for Resten, naar man erindrer sig, hvordan man fra oven har tilladt sig at fortolke Tilsynslovens Bestemmelser trods en Ministers klare og utvetydige Ord og Løfte til et Parti, der krævede et saadant Løfte for at stemme for Loven, meget vel vente sig en Anordning eller et Cirkulære, som paa Grundlag af disse Paragraffer paabyder samtlige Amtsskolekonsulenter at vaage over, „at denne Instruktion nøjagtigen efterleves.“

Jeg ved, at de Herrer vil erklære, at det ikke er Meningen, men hvis det ikke er Meningen, at disse Paragraffer skal bruges, maa jeg saa spørge, hvorfor man saa krampagtigt, særligt fra socialdemokratisk Side, holder fast paa dem? Den Forklaring, den ærede Ordfører gav, kån aldeles ikke holde; det er min faste Overbevisning, at vedtages Loven med den Paragraf, har man banet Vejen for en farlig Udvikling for den danske Folkeskole.

Den højtærede Undervisningsminister har ment det nødvendigt, at det i Loven paabydes, at der af Skolekommissionen skal udfærdiges et Ordensreglement for hver Skole, ligesom det paalægges Ministeren at udfærdige et Reglement om, hvordan der skal forholdes over for Elever, der gennem deres Opførsel skader Skolens Arbejde. Det er muligt, at den højtærede Minister har Ret i, at et saadant Reglement ikke kan undværes. Vi har ment, at det kunde overlades til de hjemlige Skolestyrelses Skøn; men er det nødvendigt, finder vi det i høj Grad paa sin Plads at sige til den højtærede Minister, om han saa ikke samtidig vil finde det betimeligt ikke just at udfærdige et Reglement, men dog gøre en meget kraftig Henstilling til visse ham nærstaaende Blade om for Skolens Skyld, for Børnenes Skyld at holde inde med Skydningen med de saakaldte Skoleaffærer. Bliwer den Kampagne nemlig ved, med de tommehøje Overskrifter i Bladene og Opslag i Bladkioskerne, kan jeg